

sosialurin

telf. 14720 . 11820

box 76, 3800 Tórshavn

Útgevari: Føroya Javnaðarflokkur

Fyrstakstjóri: Tórfinn Smith

Blaðstjóri: Vilhelm Johannesen (ábyrgd)

Bládmenn: Hogni Djurhuus

Jóhann Mortensen

Jan Müller

Lýsingar: Arne Thomsen

Uppseting: Sosialurin

Prent: Dimmalætting

Fíggjarlógin samtykt

SO VARÐ fíggjarlógin fyrri 1979/80 endiliga samtykt. Og hava vit aftur eina fíggjarlóg, sum setir met í útreiðslum og inntøkum við um 527 mill. kr.

FÍGGJARLÓGIN hevur fingið eina gjølla viðgerð í fíggjarnevndini, og er her minkað um rættuliga nógvar útreiðslur, og tað serliga hjá teimum almennu stovnunum. Vit kunnu ikki siga, at vit taka undir við øllum niðurskurðinum. At t.d. arbeiddseftirlitið er skert í mun til uppskotið hjá landsstýrinum, halda vit vera skeivt.

ARBEIDSEFTIRLITIÐ er ein stovnur, sum er undir uppbygging, og tí er serstakur stóru tórvar á hesum øki. Nógva hundrað arbeiddspláss skulu kannast, og tað kann illa náast við teirri núverandi manningini. Tí halda vit tað vera illa umhugsað, tí halda vit tað vera illa umhugsað, at júst arbeiddseftirlitið er niðurskorið, so ikki kann setast ein maður afturat. Men vónandi kann komast afturum aftur her.

EITT ANNAD, sum vit tó feignast um, er at tikin er hædd fyrri einum prísansara afturat. Hetta er eitt leingi ynskt mál hjá verkamannaføgunum, og skuldi hetta styrkt um príseftirlitið hjá okkum.

ORDASKIFTID um fíggjarlógina hevur verið útvarpað, og her hava vit hoyrt, hvussu ymist tingmenn fara um hetta týðningarmikla mál. Sum t.d. tann tingmaðurin sum samanbar prísan á einum frakka fyrri 25 árum síðan við gongdina hjá fíggjarlógini. Og sum royndi við sera eintáttaðum upplýsingum at skapa illvilja móti teimum sum fáa almannaveitingar av einum og hvørjum slag.

MEN TÍ betur eru flestu tingmenn meira ábyrgdarmenn enn omanfyri greitt frá, og vit kunnu feignast um, at henda fíggjarlóg mótvægis tí seinastu varð samtykt av einum samdum tingi.

Nú fer so smátt at bera til at skriva doktararitgerð um føroyska skaldið J. P. Heinesen: »The fatalistic humanphilosophy of a modern faroese author« ella okkurt slíkt.

Tí mannaskoðanir hansara eru eitt so gott dømi uppá »fatalismu« (lagnuheimspeki) at døma kann nýtast sum altjóða dømi. Fyrst einaferð minnst meg hann siga »føroyingin« vera »hin æviga húskallin« — har var onki at gera, lagnan hevði dømt hetta neyðars fólkaslag at vera soleiðis.

Síðani kom fyrri stuttum læran um »tey trý manna-slogini«: fanatíkararnar til høgru, og teir til vinstu, og so »okkum i miðjun«. Hetta líkist naivu heimsuppfatan maoista um teir »3 heimarnar«, men ikki er vist at Heinesen hevur heimspeki sína um mannaálina haðani.

Og nú í Sosialinum roynir Heinesen so gløggliga at greiða øll mógulig vandamál við læruni um »tað býr eitt beist í okkum øllum«. Haleluja, nú fingi vit pylsuendan inni í roynuni.

Álvaratos, væl er skiligt at ein høvundur, sum livir í einum so mentanarkúgandi samfelagi sum Føroyar er vorðið til, hev-

ur tað sálarliga ringt. Hugsu bert, at hann er einasti professionelli rithøvundur í okkara góðu »tjóð« ella hvat man nú skal kalla tað sum røst millum tindarnar har uppi.

Ikki kann slíkt vera tekin um at tjóðin metir rithøvundaarbeiðið sum nakað veruligt arbeiði. Tað sum ikki snýr seg um tosk ella trúarbeiði er mett sum »fjas«. Men Jens Pauli kundi jú valt sum Solshenitsyn: at flýggjað til hin »frælsa heim«. Tað ber til at smugla tilfar inn við postinum.

Nú kann tað siggja út sum eg eri fullur av tí Jens Pauli nevni »stálsettur illvilji og góð heilsa til at mistýða fá orð«, og eg vil tí undirstrika, at ætlanin við hesum brævi ikki er at øsa heilsu høvundans óneyðugt upp, tí hann eigur at vera nóg stressaður í forvegin av at liva í einum so repressivum landi, hvat mentan viðvíkur. Tað er í góðum vilja at eg finnst at teirri fatalu misskiljing Jens Pauli altið hevur, nevniliga at forklára samfelagsligar syndarligheitir við einum ella øðrum psykologiskum feili í »lyndinum« hjá fólki: hetta er at kleiggja ein ópolitiskan ham yvir sam-

felagsligar spurningar, og sum snigilin at draga seg inn í seg sjálvan aftur, eftir at hava vist hornini.

Uppgávan hjá einum rithøvundi í einum mentanarliga geldum landi má vera bardagi: ein dagligur bardagi í øllum teim fjølmíðlum hann kann koma fram at, móti teirri sálar-knúandi øði og tí manna-hatri sum fólk dag og dag-

isørskapin hjá føroyska fólkinum, at hon fer at vera ein ljótur spegil at spegla sær í tá ørskapsaldan hevur lagt seg. Munu timburmenninir ikki tá verða mangir, og ikki sleppur nakar undan — uttan kanska ein einstakur høvundur sum verður noyddur at flýggja land undan andaligum terror.

Vitað er, at menn sum hava roynt at fingið fólk at sissa seg og sáa eitt sindur av fornuft inn í »lyndið« gjøgnum føroysk bløð og annars, hava verið ofur fyrri telefon-terror um náttina frá »góðum kristnum borgarum« og tað hevur verið arbeitt effektivt fyrri at seta teir úr starvi. Hvat so eisini merkir at koyra fólk av landinum.

Og hetta er ikki Sovjet-rusland, men okkara »ást-kæra fosturland« sum útstallar sína muru soleiðis.

So — Jens Pauli, eg vóni at tú skilir míni álop á tinar neyðarsligu individualfilosofisku burtfor-kláringar, tú ert ikki mín fíggindi, men ein vinur sum eg royni at kritisera. At brúka minar kreftir móti terrorismum sum eru teir nevndir so kendir, tað er nú ov mikið. Eg kritiseri bert teir, sum eg siggi eina vón í at ávirka rætta vegin.

Tí at enda gerst tað ongin spurningur um millumvegir: her má farast á skansan móti øllum mentanarhatskum kreftum, bæði fólka- og sambandsflokkinum og øðrum, her má onki tigast, og her má rithøvundurin gera sína skyldu. Fyrri humaniteti og demokratii. Ella fasismu.

Og hetta primitiva við at loypa á fólk sum skriva undir dulnevni, tað átti J. P. at skilt. Í einum samfelagi, har mong dømi eru um at ein sjálvur, familjan og onnur ósek verða terroriserandi og missa arbeiði vegna at onkur torir at siga sína hugsan, har má tað vera ein mannarættur at nýta dulnevni. Fyrri at spara tey avvarðandi.

krippi

P.S. Við hvørjum grundarlagi metir J. P. teir sum »týða Wernstrøm« sum »skilaleysar sáðmenn«? Er hann eitt ofur fyrri ótta, ella skal eg biðja Þórarin Eldjárn, son Íslenska forsetan, sum eg kenni, persónliga at svara Jens Paula? (Hann týddi henda »bestsellara« á Íslandi til íslendskt).

NÝTT FRÁ BEISTINUM Í OKKUM ØLLUM

tjak og meiningar

liga spýggja sum gor og gall út úr sær í Dimmalætting og Dagblaðnum.

Rithøvundurin má verja skansan, og ikki goyma seg inni í sær sjálvum og burturfrágreiða okkara satanistisku mentanarfasismu sum nakað sum »býr í tí einstaka« — viðføtt biologiskt ella ikki. Rithøvundurin má opna skjúrtuna og taka stingirnar, tí til dømis haldi eg at tann øsingin, sum er farin heilt yvir gevind um hesa neyðars Wernstrøm-bók, hon avdúkar so f.b. væl hjálparloysið og sinn-

... MEN KONAN ER FITT

— apropos Fólkaflaksins kvinnuhugmynd, so yndisliga og so gripandi borin á torg av Inga Mohr, Helenu Samuelsen og Óla Breckmann —

Hann er tolin, men ilskast tó, tá uttan grund hann sleppur ov seint á Rotary-fund. Sum stjóri hann hevur eitt umhildið navn ass — har standa teir aftur hendur í favn! Hann ger sína plikt, men at gjalda sín skatt, um tað mugu hini, hann hamskiftist lætt, tá tað snýr seg um status, starv og profit, — men konan er fitt.

Henni býðst restenil, tað er gott fyrri stress, hann flýgur í morgin til næstu kongress. Hon droymir í nátt um sitt óbygda slott, hann loypir um borg nú — sum lívið er gott! Hon smyr síni mein við teim sjónum, men spenn, men badminton kreivur jú eisini sín mann, sum ásannar rørdur — tú hevur tað gitt — at konan er fitt.

Hon ognast hvønn hentleika — fyrstafloks slag! Og Miele avloysir Nilfisk ein dag. Og árinu liða og minna um her av regndropum, sum eftir rútinum fer. Ein skugganna frúgv inspicarar sitt slott við nærlagni, og á tí seinastu gátt hon lóna heystar — lógd í granitt — á, sum hon var fitt.

landsynningur